

Tere

Soovin avaldada siirast tänu sotsiaalministeeriumile abi eest meie hiljutise kohtumise korraldamisel. Teie toetus ja jõupingutused võimaldasid korraldada olulise sündmuse, mis aitas kaasa võtmeküsimuste arutamisele ja uute perspektiivide avamisele. Teie professionaalsus ja tähelepanu detailidele aitasid luua produktiivse õhkkonna kõigile osalejatele.

Samuti soovin tänada Tervisekassa meeskonda uue koostöö alustamise eest. Oleme kindlad, et sellest partnerlusest saab tulevikus tõhusa koostöö alus ja see võimaldab meil koos märkimisväärsed tulemusi saavutada. Loodame jätkata koostööd meie ühiste eesmärkide saavutamiseks.

2024. aasta 13.–15. juunil viisime koos kolleegidega MTÜ-st EHPV (Eesti HIV-positiivsete võrgustik) läbi HIV-i kokkupuute-eelse profülaktika (ingl *PrEP*; *pre-exposure prophylaxis*) teemalisi koolitusi arstidele ja sotsiaaltöötajatele. Kolmes Eesti linnas (Tallinnas, Narvas ja Jõhvis) toimunud koolitused hõlmasid loenguid, praktilisi harjutusi ning küsimustikke osalejate teadmiste taseme ja koolituste tõhususe kohta.

Kokkuvõtteks soovin esitada oma arvamuse soovitude kujul olulistele riskirühmadele suunatud meditsiinilise ja sotsiaalse abi süsteemi täiendavaks parendamiseks (soovitused on järjestatud prioriteetsuse järjekorras).

1. Vajalik on tihe koostöö valitsusväliste organisatsioonidega (VVO-d). Suhtlus võtmetähtsate riskirühmadega on võimalik vaid VVO-de tasemel.
2. PrEP-i kättesaadavust ja väljastamise korda tuleb lihtsustada. Minu hinnangul ei peaks PrEP-i väljakirjutamisega tegelema infektsionistid, kuna nende tööülesanded on reeglina keerulisemad. PrEP on lihtne ennetav meede, mille käitlemisega saab suurepäraselt hakkama iga medõde või sotsiaaltöötaja (kogukonnapõhistes PrEP-i väljastamise mudelites).
3. Kehtestada tuleb PrEP-i-protokoll, mis reguleeriks kokkupuute-eelse profülaktika levitamist, määramist ja rahastamist Eestis.
4. Tervishoiu- ja sotsiaaltöötajaid tuleb regulaarselt koolitada. Koolitus peaks lisaks PrEP-iga seonduvatele teadmistele hõlmama ka laiemaid elementaarseid teadmisi töötamisest riskirühmadega.
5. PrEP-i väljakirjutamise edendamiseks tuleb välja töötada ja rakendada tervishoiutöötajatele, sotsiaaltöötajatele ja kokkupuute-eelse profülaktika kasutajatele suunatud teabekampaaniaid. Teabekampaaniade eesmärk on suurendada teadlikkust kokkupuute-eelsest profülaktikast nii riskirühmade kui ka tervishoiu- ja sotsiaaltöötajate hulgas.
6. PrEP-i hinda tuleb kahandada. PrEP-i maksumus sihtrühmade esindajate jaoks peab langema (ideaalis tasuks selle eest täies ulatuses ravikindlustus).
7. Kättesaadavaks tuleb teha uued kokkupuute-eelse profülaktika viisid (süstitav ravim ja vaginaalrõngas).

Lugupidamisega,

Latšín Alijev

Latšín Alijev